

"בול שהשפיע על החלטות"

לורנס פישר

ניוזלטר מספר 37

שלום לכם, אני יושב לי בבית, בעיצומה של מלחמה ודי נמאס מההווה, ונמאס לחשוב על העתיד כי אין לי שליטה בו, אז החלטתי לחזור למקורות ולדבר על העבר.

בניוזלטר הקודם כתבתי על תערוכה גדולה שהייתה באסן שבגרמניה בה, להפתעתי ולשמחתי, זכיתי בפרס הכי נחשק עבור מציג, מדליית זהב גדולה! אז אני מאחל לי מזל טוב! אני במיוחד גאה בזה כי אמרו לי פעם שלא אתקדם ממדליה נמוכה אבל לפעמים זה טוב להיות עקשן.

טוב, למי אכפת על תערוכות בולים כאשר אפשר לדבר על דברים יותר מעניינים אז בואו נתחיל. היום הבאתי סיפור שלא כל כך ידוע לרובינו. בתחילת המאה העשרים, כמה גדולים אמריקאים רצו לחפור תעלה שתחבר בין שני האוקיינוסים (האוקיינוס האטלנטי והאוקיינוס השקט למי שלא מכיר), אבל הם לא הסכימו ביניהם היכן לעשות זאת - בפנמה או בניקרגואה. הרבה מהם חשבו שניקרגואה היא הימור טוב יותר, כי הצרפתים ניסו לחפור תעלה בפנמה במשך 20 שנה, ולא ממש הצליחו בכך, בלשון המעטה, מכיוון ונאלצו להתמודד עם גשמים ומחלות מגעילות שהרגו אנשים.

הייתה גם דרמת הפרידה של פנמה מקולומביה והפיכתה למדינה עצמאית. אם ארצות הברית הלכה עם פנמה, זה היה יכול לעצבן עוד יותר את קולומביה, שלא שמחה שארצות הברית עושה עסקים בארץ של האקס שלה. ניקרגואה, לעומת זאת, הייתה יציבה והיה לה אגם שיכול היה להקל על חפירת תעלה.

כל העניין הזה היה בלגן גדול עבור הקונגרס במשך זמן רב. בשנת 1902, בחור צרפתי בשם פיליפ בואנו-וריה (Buanu-Varilla) החליט לשכנע את הקונגרס להמשיך ולכרות את התעלה בפנמה, במקום להתחיל מחדש בניקרגואה. למעשה, הברנש היה מהנדס ומשקיע בפרויקט תעלת פנמה הצרפתית, וכמובן שהוא רצה לחסוך בעבודתו ובכספו. הוא התחבר עם בחור אמריקאי בשם ויליאם נלסון קרומוול כדי לעודד את הקונגרס לחפור את התעלה בפנמה.

אחד הטריקים שלהם היה לשלוח לכל סנטור בול ספציפי מניקרגואה, בול ה-10c המתואר כאן. הבול, שהיה חלק מסדרה, הראה את תעשיית הרכבות בניקרגואה, כשברקע הר געש בשם הר מומוטומבו, שנראה כאילו הוא עומד להתפוצץ, עם עשן שיצא ממנו!

הר הגעש המעשן, הר מומוטומבו, היה משהו שבואנו-ורילה רצה לנצל, כדי לגרום לקונגרס לחשוב שכריית תעלה בניקרגואה היא מסוכנת. זה נשמע אפילו יותר חמור (או טוב יותר עבורו) לאחר שהר געש התפוצץ באי בשם מרטיניק ב-1902, והרג 30,000 איש. אירוע זה גרם לאנשים לפחד מהרי געש ואפשר להבין למה!

Figure1 בול של תעלת פנמה

הקונגרס הצביע לבסוף על המשך העבודה על תעלת פנמה מסיבות רבות - כמו כמה זמן ייקח לחצות את התעלה, כמה אדמה הם צריכים, וכן, אפילו הרי געש נלקחו בחשבון. מכיוון שבמשך עשור רב חברי הקונגרס היו בעד כריית התעלה בניקרגואה, ששת חודשי העבודה של בואנו-ורילה וקרומול ב-1902 כדי לגרום להם לשנות את דעתם היו מרשימים למדי.

בול עזר לעשות היסטוריה!

נהניתם, ספרו לחבריכם, עוד יותר נהניתם, תרגישו חופשיים לשתף. לא נהניתם, אז אולי תהנו מסיפור הבא.

אז זהו, זה הסיפור של היום, ויש עוד אבל בפעם הבא.

תגובות, הערות, בקשות וכד' ניתן לשלוח אלי ל lf.stamps@gmail.com

אם רוצים להפסיק לקבל את הניוזלטר, נא לשלוח לי מייל חוזר

מוזמנים גם לבקר באתר: <https://stampandstories.blogspot.com>

וגם בערוץ היוטיוב שלי: <https://www.youtube.com/channel/UCHGHIvoXTTM0rpyd3zW3lQQ>